

Nee, naturisme is geen achterhaalde hobby uit de jaren zeventig – en ook geen politiek correct voyeurisme. Een nieuwe generatie naaktlopers zoekt veiligheid, vrijheid, rust en ruimte. Liefst zonder verplichtingen.

Door Lisa Boersen, foto's Henk Wildschut

Naakt zonder sores

De nieuwe naturalisten

Zacht glijdt het roeibootje door het water, op weg naar het eiland van de Amsterdamse Lichtbond. In het merengebied bij Ankeveen heeft de naturalistenvereniging een eigen terrein, waar je alleen met de boot kan komen. Er drijven waterlelies, futen zwemmen voorbij. Alles ademt rust. Op het eiland liggen paden van houten vlonders, langs rietkragen en boomgroepen. Er is een natuurzwembad, ooit door de leden zelf aangelegd. Het eiland ligt verscholen, als een goed bewaard geheim. Maar over aanwas heeft de Lichtbond niet te klagen: er komen genoeg nieuwe leden bij. 'Vooral veel stellen met jonge kinderen,' zegt Michel, eind dertig en zelf al negen jaar actief bij de Bond, tegenwoordig als bestuurslid.

Het naturisme in Nederland staat bekend als een overblijfsel van de jaren zeventig, toen linkse mensen de vrijheid vierden door geitenwol en ondergoed af te gooien en rond te dartelen in de vrije natuur. Het traditionele naturisme, geboren uit het gelijkheidsideaal, kent zijn eigen strenge regels: op de naturalistencampings wordt naakt volleybal en jeu de boules gespeeld. De paden worden er geharkt door naakte vrijwilligers. Wie zijn kleren aanhoudt, wordt streng toegesproken. Toch vergrijs je het naturisme niet: sinds 1999 kon de Nederlandse Federatie van Naturalisten (NFN) meer dan zesduizend nieuwe leden inschrijven, het totale aantal geregistreerde naturalisten is dit jaar voor het eerst boven de zeventigduizend gestegen.

Eveliëne (24) en Yvo (27) gaan geregeld naar het naaktstrand bij Kijkduin. 'Het is daar altijd veel rustiger,' zegt Yvo. 'Je hebt er meters ruimte om je heen, terwijl het even verderop helemaal is volgepakt.' Eveliëne: 'Op het textielstrand kleden ze je uit met hun ogen. Dat gestaar heb je op het naaktstrand niet.'

Eveliëne, net afgestudeerd sociaal-psychologe en Yvo, trainer bij Tiscali, wonen samen in Utrecht. Ze kennen elkaar uit het studentenhuis – zij nam zijn kamer over, hij schoof een kamer op en niet veel later was het aan. Deze zomer zijn ze zes jaar samen. Twee jaar geleden zijn ze voor het eerst op vakantie gegaan naar een naturalistenterrein in Frankrijk. Op de camping was het even wennen. Eveliëne: 'Ik had steeds het gevoel dat ik iets vergat, als ik naakt de tent uit liep.' Maar na een paar dagen was het een verademing. Nog nooit waren ze op een terrein dat zo ruim was opgezet. Nooit waren de douches zo schoon, de mensen zo sociaal. Eveliëne: 'Als het regent, halen de burens je was binnen.'

Zoals op alle traditionele naturalistenterreinen worden ook de voorzieningen op het eiland van de Amsterdamse Lichtbond in de Ankeveense Plas – terrein, zwembad en steigers – door de leden zelf onderhouden. In de jaren dertig, toen het georganiseerde naturisme in Nederland begon met de oprichting van de Bond van Lichtvrienden, was 'licht' de bedekte term voor 'naakt'. De lichtvrienden zagen het naturisme als natuurlijk verlengde van het socialisme. Inmiddels is het ideologische karakter op de achtergrond geraakt. Het gevoel van saamhorigheid is gebleven. 'Mensen zorgen hier voor elkaar,' zegt Annelies, die al vele jaren lid is. 'Je let op elkaars kinderen. Het is hier heel veilig.'

'Het is net een klein dorp,' zegt Bèr (24), voorzitter van de Jongerengroep van de Nederlandse Federatie van Naturalistenverenigingen (JNFN). Afgelopen jaar kon de jongerengroep achtendertig nieuwe leden noteren, zodat het totaal nu komt op 272.

De gezamenlijke weekends en de jaarlijkse zomervakantie in Frankrijk worden drukbezocht. In Nederland is het vaak te koud om uit de kleren te gaan, maar in de warme zomerzon in Frankrijk

'Op het textielstrand kleden ze je uit met hun ogen. Dat heb je hier niet'

'Passen lichaamsversieringen bij onze identiteit? En: hoe gaan we om met 'clothing optional'?'

kunnen ze zorgeloos naakt dansen, zwemmen en touwtrekken in een zelfgebouwd kampement met tenten en een bar. Over wat hem in het naturisme trekt, hoeft Bèr niet lang na te denken. 'De gezelligheid,' zegt hij. En: 'Naakt is iedereen gelijk. Het gaat van skater tot rockchick, van gabber tot hiphop, van vmbo tot universiteit.'

'Mooi, dat er jonge mensen lid worden,' zegt een oudere heer die zojuist over het gras van de Amsterdamse Lichtbond is komen wandelen. 'Maar ze gedragen zich wel als echte consumenten. Ik was hier met mijn vrouw, we hadden onze klapstoeltjes meegenomen en zaten rustig aan het water. Komt er een jong stel naar ons toe, wijzen naar die stoeltjes en vragen: "Waar kun je die huren?"'

Volgens recent onderzoek van de Naturisten Federatie Nederland heeft de hedendaagse 'naaktrecreant' (in Nederland zijn dat er bijna twee miljoen) weinig behoefte aan het traditionele verenigings-

Eveliëne en Yvo op het naaktstrand bij Kijkduin. Rechts: Bèr op het eiland van de Amsterdamse Lichtbond bij Ankeveen

leven met zijn sociale verplichtingen. De Nieuwe Naturist wil vooral: veiligheid en kwaliteit. De Nieuwe Naturist is in de eerste plaats consument. 'Wie overspannen is,' zegt Albert Knecht (63) van de Haagse Lichtbond, 'nodig ik uit om hier twee weken te logeren. Die kan zijn tentje opzetten en van zijn burn-out afkomen.' We staan aan de rand van het naturistenterrein, in de buurt van de Loosdrechtse plassen en kijken uit over het vlakke land. Achter ons liggen de verbouwde boerderij, het zwembad, de trampolines voor de kinderen, allemaal door de leden zelf opgebouwd. Heel in de verte is de Amsterdamse Rembrandttoren te zien. Knecht schudt zijn hoofd. 'Ik geef je een schoffel om de tuin te wieden, je kan het gras gaan maaien. Genoeg manieren om je gedachten te verzetten. Maar als je dat tegen jonge mensen zegt, zeggen ze: "Ik kom hier wel voor mijn rust."'

De oude naturistenverenigingen (er zijn er 78 in totaal, van Zeeland tot Drenthe) worden door de nieuwe aanwas gedwongen ruimdenkender te zijn, en minder bemoeizuchtig. Waar jonge mensen vroeger berispeld werden toegesproken als ze niet naakt liepen, zijn veel terreinen inmiddels begonnen met 'clothing optional'. De naturistenfederatie worstelt er maar mee. Uit het jaarverslag: 'Meer dan ooit staan naturistische organisaties voor indringende vragen als "passen lichaamsversieringen bij onze identiteit? En: hoe gaan we om met clothing optional?"'

Eveliëne en Yvo mijmeren in hun flat op zeshoog weleens over een eigen naturistenterrein, in Frankrijk. Lekker de hele dag naakt rondbanjeren midden in de natuur. Warm, rustig, zonder gedoe. Niet zo'n vereniging waar je van alles moet. Maar wie harkt de paden aan? Wie schoffelt en maait? Evelien kijkt even peinzend voor zich uit. 'Hmmm,' zegt ze. 'Toch wel handig, die vrijwilligers.'

